

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1204

13.12.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Erstatningsoppgjør – krav til dokumentasjon av verdi på smykker og klær.

Sikrede ble blant annet frastjålet en rekke smykker og klesplagg under et innbrudd. Smykkene ble etter tyveriet taksert til kr 605 756 basert på fremlagte bilder og sikredes forklaringer, og sikrede krevde erstatning i henhold til taksten. Selskapet mente at taksten ikke var tilstrekkelig for å kunne dokumentere sikredes tap. Selskapet utbetalte likevel kr 97 261 i erstatning, hvorav kr 56 499 utgjorde en skjønsmessig erstatning for den delen av kravet selskapet mente ikke var tilstrekkelig dokumentert. Sikrede og hennes samboer krevde i overkant av kr 250 000 i erstatning for tap av klær. Sikrede la blant annet frem en e-post fra daglig leder i en klesbutikk som bekreftet at hun hadde kjøpt ulike klesplagg. Selskapet mente at e-posten ikke var tilstrekkelig dokumentasjon, da den verken anga kjøpenes dato eller konkrete beløp. Selskapet utbetalte likevel en skjønsmessig erstatning på kr 50 000, i tillegg til at det erstattet sikredes bunad. Sikrede mente at erstatningsutbetalingen var for lav, og krevde ytterligere kr 605 756 i erstatning for smykkene, i tillegg til erstatning for alle klærne som ble stjålet. Nemnda kom til at sikrede ikke i tilstrekkelig grad hadde fremlagt dokumentasjon for eierskap og verdi utover det selskapet hadde erstattet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap av smykker og klær etter innbrudd og spørsmålet om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Sikredes bolig ble utsatt for en vannlekkasje 8.5.19. Sikrede og hennes samboer reiste utenlands under utbedringen av vannlekkasjen. Sikrede fikk under reisen beskjed av entreprenøren at det hadde vært innbrudd i leiligheten, og at døren inn til soverommet var brutt opp.

Sikrede søkte erstatning for blant annet tap av klær, stereoanlegg og smykker. Smykkene var etter det opplyste oppbevart i et smykkeskrin. I smykkeskrinet skal det også ha vært oppbevart et minnekort med bilder, blant annet nyere bilder av smykkene.

Selskapet henviste sikrede til M.T. for taksering. Smykkene ble taksert til totalt kr 605 756. Smykkene ble etter det opplyste taksert på bakgrunn av bilder fremlagt av sikrede, samt sikredes forklaringer.

Sikrede ba i ettertid gullsmeden å vurdere hvilke smykker i taksten som fremgikk av bildene. Gullsmeden anslo at bildene kunne vise smykker til en verdi av kr 231 540.

Sikredes mor har i et brev datert 3.3.21 listet opp de smykkene hun var kjent med at sikrede oppbevarte i smykkeskrinet. Noen av smykkene er det oppgitt at sikrede har fått i gave, blant annet fra sikredes foreldre og en tidligere samboer.

Selskapet har utbetalt kr 97 261 i erstatning for smykkene. Herunder kr 23 500 for smykker selskapet mener sikrede har dokumentert ved bilder, kr 17 262 for bunadssølv og kr 56 499 i en skjønsmessig erstatning for det resterende kravet.

Sikrede sendte den 7.8.19 en e-post til selskapet med krav om erstatning for klær, vesker og sko. Sikredes krav er på ca. kr 200 000, og samboerens krav er på ca. kr 56 700. Det er fremlagt en e-post av 25.7.19 fra daglig leder i en klesbutikk hvor sikrede har oppgitt at hun har kjøpt flere av klærne:

Prøver å hjelpe til med priser på div varer – dvs. klær, sko og vesker kjøpt på M. over tid.

Noe vanskelig med eksakte priser.

To Canada Goose jakker: 5000.- og 8000.- pr stk.

Acne sko ligger på 3000 til -5000,- pr. par.

Veskene ligger på 3000.- til 5000.-

De kjoler som er avbildet kostet da ca. 3000.-.

Pelsjakke ca. kr. 25.000.-

Skinnsjakke kr. 4000.-

Men kan bekrefte disse kjøp da (sikrede) var fast kunde hos oss.

I tillegg er det fremlagt en e-post hvor det fremgår at samboeren fikk følgende klær i gave i 2017:

Skinnsjakke ca verdi kr 5000

div. skjorter ca verdi kr 4000

Dressjakke ca verdi kr 3000

Jakke ca verdi kr 3000

Varene var brukt i ca 1-2 år.

Mesteparten av klærne skal være kjøpt kontant. Sikrede har fremlagt to sider med bankutskrifter som viser ulike kontantuttak i januar og april 2018, hvor av uttaket i april var på kr 20 000.

Selskapet har utbetalt kr 41 700 i erstatning for sikredes bunad. De resterende klærne er skjønnsmessig erstattet med kr 50 000.

På vegne av sikrede er det i det vesentlige anført at sikrede har krav på erstatning for smykkene og klærne som ble stjålet. Smykkene skal erstattes i henhold til takst, og sikrede har derfor krav på ytterligere kr 508 495 i erstatning.

Sikrede foreslo innledningsvis å benytte gullsmeden hvor flertallet av smykke var kjøpt til takseringen. Dette ble avslått av selskapet, som insisterte på at sikrede benyttet selskapets faste tjenesteleverandør.

Selskapet aksepterte imidlertid ikke taksten da denne var utarbeidet etter sikredes forklaring. Sikrede ba da om at gullsmeden foretok en identifikasjon av gjenstandene i taksten, som etter deres skjønn også fremgår av bildene har sendt til selskapet. Selskapet bistod ikke i dette arbeidet, men T.G. fortok en slik taksering. Gullsmeden uttalte seg bare om de bildene som var ansett som klare nok. Disse smykkene ble taksert til kr 231 540. Sikrede har også forklart seg grundig til selskapets takstmann, slik at han hadde tilstrekkelige opplysninger for å fastslå hvilke smykke det var snakk om og gjenanskaffelseskostnaden.

Minnekortet hvor sikrede hadde mesteparten av sine bilder, inkludert nye bilder av smykke, ble også stjålet under innbruddet. Sikrede har sannsynliggjort eierskap etter beste evne. Sikrede har blant annet fremlagt en vitneuttalelse fra hennes mor som bekrefter at hun har arvet et Bismarck-smykke til en verdi av ca. kr 60 000.

Sikrede har krav på erstatning for alle klærne som ble stjålet. Selskapet har kun utbetalt kr 50 000 i erstatning, hvilket er for lavt.

I mangel av kvitteringer har sikrede innhentet kontoutskrifter for de siste ti årene som viser kontantuttak fra bank/minibank på totalt kr 350 000. Sikrede har også tatt ut kontanter i forbindelse med dagligvarehandling.

Innehaver av klesbutikk har bekreftet kjøp av en rekke av klærne, blant annet en pelsjakke til kr 25 000. Uttalelsen underbygger sikredes forklaring om hva som ble stjålet under innbruddet, men også at sikrede gjør større innkjøp kontant.

Selskapet har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på ytterligere erstatning.

Sikrede har bevisbyrden for omfanget av kravet, jf. blant annet Rt. 2001 s. 320. For at selskapet skal kunne utbetale erstatning, må sikrede fremlegge dokumentasjon på tapets størrelse.

Selskapet har utbetalt erstatning for de smykkene som er dokumentert med bilder knyttet opp mot taksten fra gullsmed. Taksten fra gullsmeden er kun basert på sikredes forklaring. Det er snakk om store verdier, og det må kunne forventes at sikrede da dokumenterer sitt tap.

Selskapet har likevel valgt å utbetale en skjønnsmessig erstatning på 10 % av taksten, fratrasket de allerede erstattede smykke, totalt kr 56 499.

Sikrede har ikke dokumentert klærnes verdi. Sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon på konkrete kjøp i form av kvitteringer, bankutskrift eller dato for kjøp. Alle forretninger må oppbevare dokumentasjon av salg i ti år før dette slettes. Selskapet har likevel valgt å utbetale en skjønnsmessig erstatning på kr 50 000.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet har ytterligere ansvar for tyveri.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Erstatningsoppgjør for smykker

Det første spørsmålet saken reiser er om selskapets erstatningsoppgjør for smykkene er korrekt.

Partene fremstår å være enig i at sikrede har krav på erstatning for gjenstandene som ble stjålet under innbruddet. Selskapet er imidlertid av den oppfatning at sikrede ikke i tilstrekkelig grad har fremlagt dokumentasjon for eierskap/verdi hva gjelder de resterende smykkene og klærne.

Forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 første ledd pålegger sikrede å gi selskapet opplysninger som selskapet trenger for å kunne beregne sitt ansvar, og lyder som følger:

Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Dokumentasjonskravet omfatter opplysninger og dokumenter som har betydning både for spørsmålet om kravet er dekningsmessig, og for beregningen av erstatningens størrelse. Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet **Rt. 2002 s. 1517**. Sikrede må kunne sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet i henhold til vilkårene svarer for. Dette vil gjelde alle de elementer som i henhold til vilkårene må være oppfylt, for eksempel eierskap og verdien av den forsikrede gjenstand.

I nåværende sak har gullsmeden taksert smykkenes verdi til totalt kr 605 756. Selskapet har utbetalt kr 97 261 i erstatning, hvorav kr 56 499 utgjør en skjønnsmessig erstatning for den delen av kravet selskapet mener ikke er tilstrekkelig dokumentert.

Sekretariatet forstår det slik at taksten på kr 605 756 er basert på sikredes forklaring om smykkene til gullsmeden. Videre forstår vi det slik at gullsmeden ble forelagt bilder av noen av smykkene, og at gullsmeden vurderte om disse bildene var av noen av smykkene i taksten. Av taksten fremgår at det samme bilde kan vise flere ulike smykker. Det er uklart for sekretariatet om dette skyldes at det er flere smykker på det samme bildet, eller om det er flere av smykkene som kan være det samme avbildede smykket. Uansett fremgår det at bildene "kan være" det aktuelle smykket. Uttalelsen fra gullsmeden er etter vår oppfatning ikke tilstrekkelig for å kunne fastslå at bildene rent faktisk er av de aktuelle smykkene.

Etter sekretariatets oppfatning kan ikke en takst som er skrevet etter tyveri tillegges stor vekt i vurderingen av om eierskap og verdi er dokumentert, når denne taksten i all hovedsak er basert på sikredes forklaring om smykkene. Sikrede har også fremlagt en uttalelse fra sin mor vedrørende smykker hun visste at sikrede hadde i smykkeskrinet. Det ramses opp flere smykker. Disse er imidlertid ikke nærmere betegnet med modellnavn, vekt o.l., og etter sekretariatets oppfatning er heller ikke denne uttalelsen i stor grad egnet til å dokumentere smykkenes verdi. Det er heller ikke konkret opplyst hvilke smykker sikrede skal ha fått i gave eller kontakthinformatjon til giveren.

I **FinKN 2017-788** ble sikrede frastjålet blant annet verktøy mottatt i gave. Spørsmålet var om sikrede i tilstrekkelig grad hadde dokumentert eierskap til verktøyet. Nemnda uttalte at:

Sikrede har i ettertid fremlagt erklæringer fra familien og seg selv om at verktøyet representerte gaver. Nemnda mener imidlertid at slike erklæringer må følges opp med ytterligere dokumentasjon på hvor verktøyet er kjøpt og betaling gjennom bankutskifter. Verktøyet er i taksten angitt å være to år gammelt, og da skulle det være uproblematisk å skaffe slik dokumentasjon.

På bakgrunn av denne nemndsavgjørelsen antar sekretariatet at selskapet kan kreve ytterligere dokumentasjon som informasjon om hvor smykkene er kjøpt og dokumentasjon på betaling av smykkene, selv om smykkene er mottatt i gave. Det er snakk om et betydelig krav og det må da stilles større krav til dokumentasjonen.

Selskapet har allerede utbetalt kr 97 261 i erstatning. Slik saken nå er opplyst, kan ikke sekretariatet se at sikrede har dokumentert et større tap enn dette hva gjelder smykkene.

Erstatningsoppgjør for klær

Spørsmålet blir så om sikrede har krav på ytterligere erstatning for klærne.

Det er ikke presisert i klagen hvilket krav sikrede fremsetter for de borttatte klærne. Basert på sikredes e-post til selskapet av 7.8.19 har sekretariatet forstått det slik at sikredes totale krav for sko, vesker og klær er ca. kr 200 000, og at samboernes krav utgjør ca. kr 56 700.

Det er fremlagt to e-poster som dokumentasjon på kravet. I den ene e-posten fremgår det at samboeren har fått flere klesplagg i gave i 2018. Det er ikke oppgitt hvor klesplaggene er kjøpt eller konkret hva disse har kostet.

Den andre e-posten er fra daglig leder i en klesbutikk hvor sikrede skal ha kjøpt mesteparten av klærne. Uttalelsen gir ikke nærmere opplysning om tidspunktet for kjøpene eller konkret hva sikrede har betalt.

Etter sekretariatets oppfatning er uttalelsene relativt upresise. De angir hverken konkret dato for kjøpene eller konkrete beløper. Sekretariatet kan derfor ikke se at disse uttalelsene er tilstrekkelig til å dokumentere kjøpene når de ikke følges opp av ytterligere dokumentasjon.

En garderobe kjøpes gjerne over tid og det kan ikke forventes at sikrede skal kunne fremlegge kvittering eller bankutskrift for alle kleskjøp hun har gjort. Dette synes imidlertid selskapet å ha hensyntatt ved å utbetale en skjønnsmessig erstatning på kr 50 000 uten krav til for eksempel kvitteringer.

Etter sekretariatets syn har ikke sikrede dokumentert et større tap enn det selskapet allerede har utbetalt erstatning for. Vi finner derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å kunne ta saken opp med selskapet.

Etter dette finner vi at sikrede ikke kan gis medhold.

Sikrede anfører i ettertid at taksten ble utarbeidet før gullsmeden fikk se bildene av smykkeskrinet. Nemnda kan ikke se at dette er avgjørende for hvorvidt verdien av smykkene må regnes for dokumentert. Bildene av smykkene er meget uklare, og nemnda kan ikke se at bildene gir et tilstrekkelig grunnlag til å dokumentere at taksten gir en korrekt beskrivelse og verdiansettelse av de aktuelle smykkene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant)
Hege Sundby (forbrukerrepresentant).*